

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 1 беті

Қазақстан Республикасының Денсаулық сақтау министрлігі
«Оңтүстік Қазақстан Медицина Академиясы» АҚ жанындағы
медицина колледжі

СИЛЛАБУС

Модуль атауы: ЖКП 04 «Анатомия, физиология»

Мамандығы: 09130100- «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 4S09130103 -«Жалпы практикадағы мейіргер»

Курс: 1,2 курс

Семестр: I,III семестр

Қорытынды бақылау түрі: емтихан

Барлық сағаттардың/кредиттердің жалпы жүктемесі KZ- 120 сағат/5 кредит

Аудиториялық – 36

Симуляциялық – 84

Шымкент, 2023

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 2 беті

«Анатомия, физиология» модулі бойынша силлабусты әзірлегендер:
 «Морфологиялық пәндер» кафедрасының анатомия оқытушысы: Махамбет Д.Б.
 «Морфологиялық пәндер» кафедрасының физиология оқытушысы: Илесова Ж.Т.

Мамандығы: 09130100 - «Мейіргер ісі», Біліктілігі: 4S09130103 - «Жалпы практикадағы мейіргер» мамандығы бойынша оқу жұмыс жоспарының негізінде әзірленген.

«Морфологиялық пәндер» кафедрасының мәжілісінде қаралды және ұсынылды
 Хаттама № 1 «1 » 09 2023 ж.
 Кафедра менгерушісі: Ералхан А.К.

ПЦК мәжілісінде қаралды
 Хаттама № 1 «04 » 09 2023 ж.
 ПЦК төрайымы: Темир И.О.

«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ жаңындағы
 медицина колледжінің Әдістемелік Кеңесінде қаралды және бекітілді
 Хаттама № 2 «5 » 09 2023 ж.
 Төрайымы: Мамбеталиева Г.О.

<p>ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 3 беті

1. Оқытушылар туралы мәліметтер:

№	Аты-жөні	Дәрежесі және лауазымы	Электрондық мекен-жайы	Оқытын курсы
1	Ералхан Ақмарал Қайратқызы	Кафедра менгерушісі	akmaral_eralxan@mail.ru	Физиология пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
2	Мамышева Динара Тазабековна	Магистр, оқытушы	dintazabekovna@mail.ru	Физиология пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
3	Буркитбаева Балзира Бауыржанқызы	Магистр, оқытушы	balzira_angel@mail.ru	Физиология пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
4	Тұрсынбек Дархан Абдымаликұлы	Оқытушы	darhan3752@icloud.com	Физиология пәнінен қазақ тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
5	Туребаева Гульнаز Асылханқызы	Оқытушы	turebaeva-2018@mail.ru	Физиология пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
6	Қожабекова Алма Серіккызы	Оқытушы	kozhabekova.alma@bk.ru	Физиология пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
7	Ілесова Жазира Тәжібайқызы	Оқытушы	zhazira.ilesova@bk.ru	Физиология пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
8	Махамбет Диана Бекжаппарқызы	Оқытушы	diana.makhambet@mail.ru	Анатомия пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
9	Умаров Данияр Нургалиевич	Оқытушы	u_daniar@mail.ru	Анатомия пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
10	Каримжанова Динара Бахтиярқызы	Оқытушы	din.karimzhanova98@list.ru	Анатомия пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.
11	Тургумбаева Айдана Альхамовна	Оқытушы	aya_5555@mail.ru	Анатомия пәнінен қазақ және орыс тілінде теория және симуляциялық сабактар жүргізеді.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 4 беті

2. Байланыс ақпараты

«Морфологиялық пәндер» кафедрасының мекен жайы: Шымкент қаласы, Аль-Фараби алаңы 3, оқу ғимараты №2, 5 қабат; аудитория №513.

Кафедра e-mail-ы: morfologiyalykpander@mail.ru

Электрондық мекен-жайы: <https://skma.edu.kz>

3.1. Кіріспе

Анатомия пәнін білу медициналық мамандықтар бойынша білім алып жатқан студенттер үшін міндетті болып табылады.

Анатомия - адамның пішінін, құрылышын, пайда болуын, дамуын зерттейтін ғылым. Анатомия денедегі ағзалар мен бөліктердің жасқа, жынысқа байланысты және жеке ерекшеліктерін ескере отырып олардың пішіндерін, құрылымын, топографиялық қатынастарын жүйелі түрде қарастырады. Анатомия медициналық білімнің негізін қалайтын пән.

Физиология – дені сау адамның тіршілік ету механизімін зерттейтін ғылым. Дені сау адамдардың организімін тікелей оқу болашақ мамандарға зерттеудің клиникалық тәсілдерін тезірек менгеруге мүмкіндік береді.

3.2. Модульдің саясаты:

№	Білім алушыларға қойылатын талаптар:	Талаптарды орындаған жағдайда айыппұл санкциялары:
1.	Сабактардан себепсіз қалуға жол берілмейді.	Симуляциялық және теориялық сабакты себепсіз өткізіп алған кезде бж қойылады. Теориялық сабакты себепсіз жіберілген әрбір сабак үшін білім алушының аралық бақылаудан 1 балы төмендетіледі.
2	Дәлелді себеппен өткізілген сабактарды уақтылы өтешу.	Өткізіп алған сабакты дәлелді себеппен өтешу деканаттың рұқсатымен ғана жүргізіледі. (өтешу қағаз).
3	Симуляциялық және практикалық сабактарға уақтылы қатысу.	Білім алушы 5 минуттан артық кешіккенде симуляциялық журналына немесе теориялық журналға бж қойылады.
4	Сабактарға тек ақ халат және ақ қалпақпен қатысуға міндетті.	Білім алушының сыртқы көрінісі талапқа сәйкес келмеген жағдайда сабакқа жіберілмейді, және журналға бж қойылады.
5	Білім алушы оқытушыларға және курсастарына құрметпен қарауы керек.	Білім алушы құрмет көрсетпеген жағдайда, кафедра жиналысында талқыланып, бұл туралы деканат пен ата-аналарына хабар беріледі.
6	Симуляциялық сабактардың барлық тапсырмаларының орындалуы және рәсімделуі тиісінше талаптарына сай болуы керек.	Егер білім алушы 50% күнделікті рейтингіден (яғни 30 балл) жинамаса, ол емтиханға жіберілмейді. Бір аралық бақылаудан қанағаттанарлықсыз баға алған үшін (АБ1, АБ2) пән бойынша емтиханға жіберілмейді.

3.3 Модульдің мақсаты: адам анатомиясын және адам физиологиясын оқыту барысында, адамның өмір сүру жағдайы мен жұмысы ескеріледі, өйткені пәнді оқыту мақсатында адам әволюциясының заңдылығын, қоршаган органдар белгілі бір әсерінің нәтижесінде оның өзгергіштігін қарастырады. Адам денесінің, ағзасының құрылышын оның өмір сүру ортасымен бірге қарау жеке адам анатомиясын оның өмір сүру және еңбек дағдысымен бірге қарастыруға

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 5 беті

мүмкіндік береді, өйткені бұл мамандықтың мамандары жекелеген адамадарға тікелей медициналық көмек көрсетеді.

3.4 Модульдің міндеттері:

- ағзалар мен жүйелердің құрылымы туралы негізгі білімін қалыптастыру;
- жедел және шұғыл медициналық жәрдем көрсету үшін ағзалардың орналасқан жері мен проекциясын анықтай білуге үрнету;
- дені сау адамның жасы мен жыныс ерекшеліктеріне қарай негізгі физиологиялық сипаттары туралы білім беру;
- тұтас реакциялардың қалыптасу негізгі зағылыштары мен механизмдері туралы білім беру;
- адам организмнің өмір сүруін қоршаган ортамен өзара байланысы ретінде жүйелік білімді қалыптастыру.

3.5 Оқытудың соңғы нәтижелері:

- 1) ОҚЫТУ** (ақпаратты басқару, сини ойлау және шешім қабылдау дағдыларын қолдана отырып, өзінің оқу қажеттіліктерін мойындауды және оқу мақсатын қояды)
- оқуды ұзақ мерзімді жоспарлау, кәсіби өсу дағдыларын менгерген;
 - мәселелерді және ықтимал шешу жолдарын анықтайды, гипотезаны тексереді және оқиғалардың ықтималдығын бағалайды, тиісті қорытынды жасайды;
 - анатомиялық және физиологиялық терминологияны менгереді. Анатомиялық және физиологиялық препараттармен, оқу құралдармен жұмыс істеудің негізгі әдістерін жасайды;
 - жасушалар, тіндер, ағзалар, жүйелер функциясының негізгі зандалықтарын, олардың жалпы және жеке физиология түрғысынан қарағандағы реттелу мехенизімінен біледі;
 - тәжірібелік медицинада кеңінен қолданылатын адамның әртүрлі қызметтерін зерттеудің мәнін біледі;
 - сау адамның физиологиялық көрсеткіштерін біледі. Жалпы организмнің реттелу механизмдерін түсіндіреді;
 - тірек-қымыл аппаратын және бұлшықеттердің құрылымын, жіктеліуін, функцияларын біледі;
 - ас қорыту және тыныс алу жүйелерінің құрылымын, анатомиясын, топографиясын қызметтің беледі;
 - несеп-жыныс жүйесінің құрылымын, анатомиясын, топографиясын қызметтің беледі;
 - жүрек-қан тамыр жүйесінің жалпы құрылымынан танысып, үлкен және кіші қан айналу үдерісімен танысады;
 - жұлын және мидың құрылымын, нервтерінің түзілуін және олардың функциясын иннервация жасайтын аумақтарын, үдерісін сипаттайтын;
 - эндокринді бездерді атап өтеді және олардың қызметтің беледі;
 - сезім мүшелерінің топографиялық орналасуын және атқаратын қызметтерімен таныс болады;
 - тері және оның қосалқы аппараттарымен, олардың атқаратын қызметтерімен танысады.

- 2) ЭТИКА ЖӘНЕ КӘСІПҚОЙЛЫҚ** (жедел медициналық көмек көрсету барысында пациенттермен, олардың отбасыларымен және әріптестерімен өзара іс-қымыл жасау кезінде кәсіби этикалық қағидаттар мен нормаларға бейілділігін көрсетеді. Өз іс-әрекеттері мен жұмыс нәтижелері үшін жауапкершілік алады, сондай-ақ он жұмыс жағдайын қолдайды);

- қоғамдық өмірге белсенді катысады;
- кәсіби этикалық принциптерге бейілділігін көрсетеді;
- жұмыс ортасының эстетикасын бағалайды және қолдайды.

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 6 беті

3) КОММУНИКАЦИЯ ЖӘНЕ ТОПТА ЖҰМЫС ИСТЕУ (технологиялардың кең спектрін пайдалана отырып, әр түрлі жағдайларда әртүрлі адамдармен тиімді өзара іс-кимыл жасай алады).

- жағдайды ескере отырып, әртүрлі адамдармен тиімді қарым-қатынасты көрсетеді;
 - әртүрлі топтарда жұмыс істей отырып, жауапкершілікті көрсетеді;
 - кәсіби мақсаттарда тиімді ақпарат алmasу үшін түрлі ақпараттық коммуникациялық технологияларды пайдаланады;
 - емтихан қабылдаушылар мен оқытушылардың алдында өз білімдерін және дағдыларын көрсетеді;
 - студенттер өз білімдері мен дағдыларын оқу эксперименттерімен немесе теориялық материалдармен түсіндіріп ашық сөз сөйлеу дағдыларын игереді;
 - ашық баяндама жасау дағдысын менгереді.
- өзінің жеке көз қарасын реферат, презентация, проект түрінде дайынdap, оларды симуляциялық сабактарда, студенттердің үйірме отырыстарында, студенттердің ғылыми конференцияларында т.б. ұсына алады.

3.6 Реквизитке дейінгі: биологияның мектептегі курсы

3.7 Реквизиттен кейінгі: жалпы патология

3.8 Модульдің қысқаша мазмұны: жүйелердің және ағзалардың анатомиялық және топографиялық жалпы сипаттамасы:

- тірек қимыл жүйесі;
- асқорыту жүйесі;
- тыныс алу жүйесі;
- жыныс, несеп шығару жүйесі;
- жүрек – қантамыр жүйесі;
- қан түзуші және иммунды қорғаныс;
- бас ми, нерв жүйелері;
- эндокриндік жүйе;
- сезім ағзалары;
- тері және оның туындылары.

3.9. Тақырыптық жоспар: тақырыптар, қысқаша мазмұны, оқыту түрлері/әдістері/технологиялары және сабактың ұзақтығы (аудиториялық сабактар, симуляциялық сабактар).

3.9.1. Аудиториялық сабактардың тақырыптық жоспары

(а) анатомия, (б) физиология

<p>ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 7 беті

№	Такырыптардың аталуы	Мазмұны	Сағат санды
1	<p>A)Анатомия пәні және міндеттері.</p> <p>Остеология. Тірек-қымыл аппаратының жалпы анатомиясы. Сүйек ағза ретінде. Сүйектің құрылышы және дамуы.</p> <p>Краниология. Бассүйектің жалпы анатомиясы және топографиясы.Адам бассүйегінің дамуы. Бет сүйектері</p>	Сүйектің құрылышы және сүйектің дамуы. Сүйек жіктелуі. Омыртқа бағанасы, төс, бұғана. Иық белдеуі, қолдың еркін бөлігінің құрылышы және жамбас белдеуі, аяқтың еркін бөлігінің сүйектері.	1
	<p>Б)Физиология пәні, жалпы сипаттамасы.Қозғыштық, қозғыш тіндердің биоэлектрлік құбылыстары. Қозу мен тежелудің ерекшеліктері.</p>	Физиология пәні - дені сау адамның тіршілік әрекеттері туралы ғылым. Қозғыш тіндер физиологиясы. Тыныштық потенциалы,әрекет потенциалы. Мембрана арқылы заттарды тасымалдау. Рефрактерлік. Қозу мен тежелудің ерекшеліктері.	2
2	<p>A)Артросиндесмология. Сүйектердің қосылыстары туралы түсінік. Қосылыстардың дамуы. Сүйек қосылыстарының түрлері. Бас, тұлға сүйектер мен қол-аяқ сүйектердің қосылыстары. Қосылыстардың жасқа, жынысқа байланысты ерекшіліктері.</p>	Қол белдеуі сүйектерінің өзара жане тұлғамен қосылыстары. Иық, шынтақ жане кәрі жілік-білезік буыны, қол ұшы, басы, буындары. Иық белдеуі сүйектерінің қосылыстары: иық-бұғана буыны, акромион-бұғаналық буын. Адам бассүйегі құрылышының жастық, жыныстық, типтік ерекшеліктеріБас сүйектерінің құрылышы, оның ми /мисауыт/ және бет сүйектеріне бөлінуі. Бет сүйектері: жоғарғы және төменгі жақсүйектер, әлпетсүйегі, мұрын, таңдай, төменгі мұрын астаушасы, кеңсірік, тіласты және көз жасы сүйектері. Бас, тұлға сүйектер мен қол-аяқ сүйектердің қосылыстары .Омыртқа бағанасы. Қосылыстардың жасқа, жынысқа байланысты ерекшіліктері	2
	<p>Б) ОЖЖ-нің қозуды өткізу ерекшеліктері. ОЖЖ –дегі тежелу. Синапстардың физиологиялық қасиеттері. Қозудың жүйке талшықтары және түйіспе арқылы өтуі.</p>	ОЖЖ-нің қозуды өткізу ерекшеліктері. ОЖЖ –дегі тежелу. Сеченов бойынша. Түйіспелік берілудің механизмі. Медиатордың постсинаптық мембрана рецепторларымен өзара эсерлесуі. Түйіспелік берілудің кезеңдерімен механизмдері.Түйіспенің ультракұрылымы. Қозудың жүйке талшықтары және түйіспе арқылы өту.	1
3	<p>А)Миология. Бас бұлшықеттері: ымдау және шайнау бұлшықеттері, шандырлары.</p>	Бас бұлшықеттері: ымдау және шайнау бұлшықеттері, шандырлары.	1

<p>ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 8 беті

	<p>Кеуде бұлшықеттерімен шандырлары.. Көкет, оның құрылышы және қызметі. Іштің ақ сыйығы. Кіндік сақинасы. Іш прессі. Шап өзегі, құрылымы. Иық белдеуі, білек, қол ұшы бұлшықеттері мен шандырлары. Қолдың топографиялық анатомиялық түзілуі. Жамбас белдеуі мен аяқ ұшы бұлшықеттері мен шандырлары.</p> <p>Бұлшықеттің физиологиялық қасиеттері және жиырылу түрлері.</p>	<p>Кеуде бұлшықеттері мен шандырлары.. Көкет, оның құрылышы және қызметі. Іштің ақ сыйығы. Кіндік сақинасы. Іш прессі. Шап өзегі, құрылымы. Иық белдеуі, білек, қол ұшы бұлшықеттері мен шандырлары. Қолдың топографиялық анатомиялық түзілуі. Жамбас белдеуі мен аяқ ұшы бұлшықеттері мен шандырлары.</p>	
4	<p>A) Спланхнология. Ішкі ағзалар туралы ілімге кіріспе. Ас қорыту ағзаларына жалпы шолу. Ауыз қуысы, тіл, тістер. Сілекей бездері. Таңдай, жұтқыншақ, өңеш, асқазан құрылышы, топографиясы, қызметтері. Ішектер топографиясы, бөліктері, қабырғаларының құрылышы. Бауыр, өт қабы, ұйқы безі, топографиясы, құрылышы, қызметі. Ішастар туралы түсінік. Іш астардың іш қуысындағы бөліктерге сай жолы /жүрісі/ мен топографиясы.</p>	<p>Ас қорыту ағзаларына жалпы шолу. Ауыз қуысы, тіл, тістер. Сілекей бездері. Таңдай, жұтқыншақ, өңеш, асқазан құрылышы, топографиясы, қызметтері. Ішектер топографиясы, бөліктері, қабырғаларының құрылышы. Бауыр, өт қабы, ұйқы безі, топографиясы, құрылышы, қызметі. Ішастардың іш қуысындағы бөліктерге сай жолы мен топографиясы.</p>	2
5	<p>Б) Асқорыту жүйесінің қызметтері. Ауыз қуысындағы және асқазандағы ас қорытылу, осы үрдістің реттелуі. Ас ішектегі ас қорытылу. Моторика. Сінірілу механизмі. Асқорыту үрдісіндегі бауыр және ұйқы безінің қызметтері.</p>	<p>Асқорыту жүйесінің физиологиясы. Ауыз қуысы және асқазанның моторлық, сөліністік, сінірулік, экскреторлық қызметтері. Ас ішектің моторлық, сөліністік, сінірулік, экскреторлық қызметтері. Асқорытудағы бауыр және ұйқы безінің маңызы.</p>	2
6	<p>А) Тыныс алу ағзаларына жалпы шолу. Сыртқы мұрын. Мұрын қуысы. Көмей, кенірдек. Бронх: құрылышы. қызметтері. Өкпе құрылышы, қызметті, топографиясы, қызметі. Көкірек аралық. Өкпеқап.</p>	<p>Тыныс алу жүйесі ағзаларының жалпы сипаттамасы. Сыртқы мұрынға сипаттама беру. Мұрын жаңындағы қойнаулар. Көмекей. Кенірдек, бронхтар, құрылышы, топографиясы. Өкпе, құрылышы, топографиясы, қызметі. Өкпеқап, оның қойнаулары. Көкірекаралық</p>	2
7	<p>Б) Тыныс алу физиологиясы.</p>	<p>Сыртқы тыныс. Газдардың қан арқылы тасымалдануы. Әртүрлі ортадағы газдар диффузиясы. Тынысты зерттеу әдістері.</p>	2
8	<p>А) Несеп жүйесінің анатомиясы. Бүйрек, топографиясы, қызметті. Қан</p>	<p>Несеп шығаратын жолдарының анатомиясы: несепағар, қуық, несеп</p>	2

	айналым ерекшіліктері. Әйел және ерек жыныс ағзалары. Топографиясы құрылышы.	шығаратын өзек құрылышы, топографиясы Ерек және әйел жыныс ағзалары, топографиясы, құрылышы. Жастық ерекшеліктері мен функциональдық маңызы. Аралық бұлшықеттері мен фасциялары.	
9	Б) Сыртқа шығару жүйесінің физиологиясы. Несеп тұзу механизмі, оның реттелуі. Физиологиялық қызметтерді гормондар арқылы реттеу. Гормондардың жалпы сипаттамасы, жіктелуі. Гипоталамус- гипофизарлық –бүйрекусті жүйесі. Ішкі сөлініс бездерінің жеке физиологиясы.	Бүйректің құрылымдық қызметтік бірлігі. Несеп тұзу негіздері және олардың реттелуі механизмі. Эндокриндік жүйенің құрылымдық-қызметтік үйимдастырылуы. Гипоталамус-гипофиздік-адренал жүйесі. Ішкі сөлініс бездері. Физиологиялық қызметтердің гуморальді реттелуі. Гормондардың жалпы қасиеттері, жіктелуі. Гипофиздің, эпифиздің, қалқанша және қалқанша маңы, бүйрекусті бездерінің қызметтері.	2
10	A) Ангиология. Микроциркуляция туралы түсінік. Коллатералды қан айналымы. Жүректің құрылышы, қызметі. Перикард. Аорта оның бөлімдері, тармақтары. Аорта доғасы. Иық-бас сабауы. Кіші және үлкен қанайналым шеңбері. Жалпы үйқы артериясы. Сыртқы, ішкі үйқы артериясы. Мидың артериалдық шеңбері. Кеуде құрсақ аортасы. Бұғана асты артериясы. Жұлдынның қанмен жабдықталуы. Қолтық асты, иық артериялары. Такым артериясы. Сирақ және аяқ басы артериялары. Жоғары және төменгі құыс вена жүйесі, олардың қалыптасу көздері. Қақпа венасы. Мидың веналары. Лимфа жүйесі. Лимфа капиллярлары, тамырлары, сабаулары, арналары, өткелдері.	Аорта, оның бөлімдері, тармақтары. Аорта доғасы. Иық-бас сабауы. Қан тамырларының құрылышы, тармақталуы. Сыртқы, ішкі үйқы артериясы. Иық бас веналары. Ішкі мойындырық вена. Сыртқы мойындырық вена. Алдыңғы мойындырық вена. Бұғанаусті вена. Қол веналары. Жартылай және жартылай сыңарлы веналар. Тұлға қабыргаларының веналары. Қақпа венасы. Жалпы мықын веналары. Ішкі мықын венасы. Сыртқы мықын венасы. Аяқ веналары. Кава – кавальді және порто-кавальді анастомоздар. Лимфа жүйесі. Лимфа капиллярлары, тамырлары, сабаулары, арналары, өткелдері, олардың топографиясы.. Көкбауыр.	1
	Б) Қан физиологиясы. Эритроциттер. Гемолиз, оның түрлері. ЭТЖ. Лейкоциттер. Тромбоциттер. Қан топтары. Резус фактор. Иммунитет. Жүрек пен тамырлардың құрылышы. Жүрек қызметінің зерттеу әдістері. ЭКГ. Гемодинамика көрсеткіштері.	Ағзаның ішкі ортасы туралы түсінік. Қанның физикалық, химиялық жалпы қасиеттері. Қан құрамы, мөлшері және қызметі. Қанның формалық элементтері. Тромбоциттер. Гемостаз. Қан топтары. Резус фактор. Иммунитет. Жүрек етінің физиологиялық қасиеттері. Жүрек қызметі. Жүйкелік реттелісі. Жүректің вегетативтік жүйкеленуі. Тамырлардың функциональдық жіктелуі.	1

		Гемодинамика көрсеткіштері. Қан қысымы. Систолалық, диастолалық және айырымдық қысым	
11	A) Неврология. Жұлын құрылышы, топографиясы . Жұлын қабықтары. Ішкі құрылышы. Жұлын нервтері. Артқы тармақтары. Көкірек нервтерінің алдыңғы тармақтары. Мойын өрімі. Нервтендіру аймақтары Иық өрімі және тармақтары.	Жұлын құрылышы, топографиясы. Сұр зат. Ішкі құрылышы. Түбіршіктегі, түйіндер. Жұлынның ақ заты. Сегментарлық және сегменттүстілік аппараты. Кеуде нервтерінің алдыңғы тармақтары. Мойын өрімдері. Иннервация аймақтары. Иық өрімдері. Қысқа, ұзын тармақтары. Бел өрімдері. Сегізкөз және құйымшақ өрімдері.	2
12	A)Мидың жалпы сипаттамасы.12 жұп ми нервтері. Мидың қабықшалары, қойнаулары, өсінділері. Артқы ми. Сопақша ми және оның құрылышы. Көпір, оның топографиясы, құрылышы. Мишық: пішіні, құрылышы, топографиясы. Ортаңғы ми. Төрт төмпешік. Ми аяқшалары. Мидың су құбыры. Араптық ми. Таламенцелофон және гипоталамус. Соңғы ми. Мидың жолдары. Алдыңғы дәнекер. Сүйелді дене. Күмбез.Гипокамп.Таламенцелофон және гипоталамус. Соңғы ми. Мидың жолдары. Алдыңғы дәнекер. Сүйелді дене. Күмбез.Гипокамп.	Мидың қабықшалары . Артқы ми. Сопақша ми, көпір, мишиқ аяқшалары, құрылышы, топографиясы, Ромб тәрізді шұңқыршақ IY-қарынша. Ми нервтері, ядроларының топографиясы. Откізгіш жолдары. Ортаңғы ми. Төрт төмпешік. Ми аяқшалары. Ядролары мен откізгіш жолдары. Мидың су құбыры. Араптық. Таламенцелофон және гипоталамус. Гипоталамус аймағының вегетативтік ядролары. Ушінші қарынша	2
13	A)Бас ми нервтері, ұшқіл нерв/V-жұп/. Нервтендіру аймақтары, Бет нерві /VII-жұп/. Тіл-жұтқыншақ нерві /IX-жұп/. Кезбе нерв /X-жұп/. Қосалқы нерв /XI-жұп/. Тіласты нерві /XII-жұп/. Топографиясы, ядролары. Нервтендіру аймақтары	Нервтендіру аймақтары. Бас ми нервтері VII, VIII, IX, X, XI,XII. Нервтендіру аймақтары. . Вегетативті жүйке жүйесі, құрылышың заңдылықтары, қызметі. Симпатикалық жүйесінің орталықтары.	2
14	A) Эндокриндік жүйе. Иммундық жүйе ағзалары. Құрылышы, топографиясы, қызметтері.	Эндокриндік ағзалардың морфофункциональдық анатомиясы, топографиясы. Иммундық жүйенің морфофункциональдық анатомиясы, топографиясы.	2
15	Б) Ішкі сөлініс бездерінің физиологиясы.	Ішкі сөлініс бездері. Физиологиялық қызметтердің гуморальді реттелуі. Гормондардың жалпы қасиеттері, жіктелуі. Қалқанша және қалқанша маңы, айырша, үйкес, бүйрек үсті, жыныс бездерінің	2

		қызметтері.	
16	A) Көру мүшесі. Көздің аккомодациялық аппараты. Көздің қосалқы мүшелері. Көз жастық аппараты. Көру анализаторлары. Есту мүшесі. Өткізгіш жолдары мен орталықтары. Өткізгіш жолдары.	Көздің қосалқы мүшелері. Көз жастық аппараты. Көру анализаторының өткізгіш жолдары мен орталықтары Есту мүшесі. Құрылышы. Өткізгіш жолдары мен орталықтары. Тепе-теңдік. Құрылышы. Өткізгіш жолдары.	2
17	Б) Көру, есту анализаторының физиологиясы.	Көру, есту талдағыштардың құрылымдық және функционалдық ерекшеліктері. Көруге бейімделу. Көру, есту анализаторларды зерттеу әдістері.	2
18	A) Дәм және иіс сезу мүшелері. өткізгіш жолдары мен орталықтары. Тері және оның туындылары. Б) Вестибулярлы, дәм сезу және иіс сезу талдағыштарының физиологиясы.	Дәм және иіс сезу мүшелері. өткізгіш жолдары мен орталықтары. Тері және оның туындылары. Вестибулярлы, дәм сезу және иіс сезу талдағыштардың құрылымдық және функционалдық ерекшеліктері. Вестибулярлы, дәм сезу және иіс сезу анализаторларды зерттеу әдістері.	1 1
	Барлығы: Анатомия: Физиология:		36 21 15

3.9.2. Симуляциялық сабактың тақырыптық жоспары
(а) анатомия, (б) физиология

№	Тақырыптардың аталуы	Мазмұны	Сағат саны
1	A)Анатомиялық терминология. Негізгі біліктер мен жазықтықтар туралы түсінік.. Остеология -сүйектер туралы ілім. Тұлға сүйектері жалпылама. Сүйек ағза ретінде.Омыртқа бағана.Кеуде торы сүйектері. Иық белдеуі сүйектері . Қол сүйектерінің еркін бөлігінің құрылышы. Жамбас белдеуінің сүйектері, құрылымы.Аяқтың еркін сүйектері.	Негізгі анатомиялық латын терминдері. Жазықтар мен біліктер. Қаңқаға жалпы шолу жасау .Сүйектің құрылышы және сүйектің дамуы. Омыртқа бағана. Мойын, кеуде, бел омыртқаларының ерекшеліктері. Сегізкөз, құйымшақ. Жалпы сипаттамасы. Төс, қабыргаларға жалпы сипаттама беру Иық белдеуі сүйектері :жауырын, бұғана. Қол сүйектерінің еркін бөлігінің құрылышы: тоқпан жілік, білек , білезік сүйектері мен қол ұшы /басы/ сүйектеріне жалпы сипаттама беру.	3

<p>OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 12 беті

	B) Кіріспе. Физиологияның медицинадағы маңызы. Қозғыш тіндер физиологиясы. Биопотенциалдар.	Физиология пәні - дені сау адамның тіршілік ерекеттері туралы ғылым. Қозғыш тіндер физиологиясы. Қозғыштықтың кезеңдері, өлшем бірліктері. Жүйке талшығы»-түсінігі. «Жүйке талшығы»-түсінігі. Жүйке талшығындағы қозуды өткізу механизмі. Жүйке талшығы (афферентті, эфферентті). Жүйкелер (сезгіш, қозғалтқыш, вегетативті).	2
2	A) Краниология. Бас қаңқасы сүйектері. Бас сүйектерінің құрылышы, оның ми мисауыты. Бет сүйектері.	Аяқ сүйектерінің құрылышы: жамбас сүйек, ортан жілік, сирақ, аяқ ұшы /басы/ сүйектерінің құрылышына жалпы сипаттама беру. Жұп және тақ бас қаңқасы сүйектері. Бас сүйектерінің құрылышы, оның ми ми сауыты. Мандай, тәбе, шүйде, торлы сүйектердің құрылышы. Самай сүйегінің өзектері. Самай және сына тәрізді сүйектерінің құрылышы. Сына тәрізді сүйек, үлкен және кіші қанаттары. Ми сауыты.	3
	B) Жүйке талшықтары арқылы қозудың өту зандалықтары. Парабиоз. ОЖЖ- жалпы физиологиясы. Нейрон	Жүйке талшықтары арқылы қозудың өту зандалықтары. Парабиоз. Оптимум және пессимум жиілік және тітіркендіру күші. ОЖЖ- жалпы физиологиясы. Нейрон және нейроглия.	2
3	A) Артросиндромология. Омыртқа бағанасы. Омыртқа бағанасының бас сүйекпен қосылышы. Шықшыт буыны. Кеуде торы. Қолдың еркін бөлігі сүйектерінің өзара және тұлғамен қосылыштары. Жамбас белдеуі сүйектерінің қосылыштары. Аяқтың еркін бөлігі сүйектерінің қосылыштары. Тізе буыны.	Бет сүйектері: жоғарғы және төменгі жақсүйектер, әлпет сүйегі, мұрын, таңдай, төменгі мұрын астаушасы, кенсірік, тіл асты және көз жасы сүйектері. Сүйек қосылыштарының жіктелуі. Мойын, кеуде, бел омыртқалары, сегізкөз, құйымшақ қосылыштары және байламдары. Атлант-шүйделік буын. Самай- төменгі жақсүйектік буын. Кеуде торы. Төс-бұғана буыны.	3
	B) ОЖЖ-нің қозуды өткізу ерекшеліктері. ОЖЖ –дегі тежелу.	Сеченов бойынша.	2
4	A) Миология. Бас бұлшық еттері. Ымдау және шайнау бұлшықеттері, шандырлары. Көкет, оның құрылышы және қызметі. Иш бұлшықеттері мен шандырлары. Иштің ақ сыйығы. Мойын бұлшықеттері мен шандырлары. Мойын топографиясы	Миология және оның құрылымы. Бұлшық еттің түрлері. Бас бұлшық еттері. Ымдау және шайнау бұлшықеттері, шандырлары. Фасциялық қабықша. Көкет, оның құрылышы және қызметі. Иш бұлшықеттері. Тік бұлшықеттің қынабы. Иштің ақ сыйығы. Кіндік сақинасы. Шап өзегі, құрылымы. Иш пресси. Мойын бұлшықеттері мен фасциялық қабықшасы. Мойынның тіласты сүйегінен	3

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979—	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11	
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 13 беті	

		<p>жоғары және төмен орналасқан бұлшық еттері. Мойынның терең бұлшық еті. Иық белдеуінің және иық, білек, қол ұшы /басы/ бұлшықеттері мен шандырлары. Қолдың Кеуде бұлшықеттерімен шандырлары. Кеуде топографиясы. Арқа бұлшықеттері мен шандырлары. Арқаның терең медиалды тракт бұлшық еттері. ОЖЖ-жеке физиологиясы. Жамбас белдеуі мен аяқ ұшы бұлшықеттері мен шандырлары. Жамбас және аяқтың топографо-анатомиялық түзілісі.</p> <p>Өспелердің этиологиясы. Канцерогенез, сатылары. Организмнің антиblastomдық төзімділік. Өспелердің алдын алу мен емдеудің патофизиологиялық ұстанымдары. Өспе өсуінің жас ерекшеліктері топографиялық анатомиялық түзіліуі.</p>	
	Б) Синапстардың физиологиялық қасиеттері. ВЖЖ-нің физиологиясы.	<p>Түйіспелік берілудің механизмі. Медиатордың постсинапстық мембрана рецепторларымен өзара әсерлесуі. Түйіспелік берілудің кезеңдерімен механизмдері. Түйіспенің ультракүрылымы. Симпатикалық және парасимпатикалық жүйесі.</p>	2
5	А) Иық белдеуінің бұлшықеттері мен шандырлары. Қолдың топографиялық анатомиялық түзіліуі. Кеуде бұлшықеттерімен шандырлары. Жамбас белдеуі мен аяқ ұшы бұлшықеттері мен шандырлары.	<p>Қол белдеуі сүйектерінің өзара және тұлғамен қосылыстары. Иық, шынтақ және көрі жілік-білэзік буыны, қол ұшы /басы/ буындары. Иық белдеуі сүйектерінің қосылыстары: иық-бұғана буыны; акромион-бұғаналық буын. Тұтас жамбас. Жамбас белдеуі сүйектерінің қосылыстары; сегізкөз, мықын, шат симфизі, ұршық буыны. Жамбас астаяуы, оның өлшемдері. Тізе буыны, сирақ сүйектерінің қосылыстары. Сирақ-асық буыны, аяқ ұшы тобық /басы/ сүйектерінің қосылыстары.</p>	3
	Б) Бұлшықеттің жиырылу және босансу механизімі.	Бұлшықеттің жиырылу және босансу механизімі.	2
6	А) Спланхнология - ішкі ағзалар туралы ілім. Ас қорыту жүйесі. Ас қорыту ағзаларына жалпы шолу. Ішектер топографиясы, бөліктері, қабыргаларының құрылышы. Бауыр, өт қабы, үйқы безі, топографиясы, құрылышы, қызметі.	<p>Спланхнология -ішкі ағзалар туралы ілім. Ас қорыту жүйесі. Ас қорыту ағзаларына жалпы шолу. Ауыз қуысы, тіл, тістер. Сілекей бездері. Таңдай, жұтқыншақ, өңеш, ақазан құрылышы, топографиясы, қызметтері. Ішектер топографиясы, бөліктері, қабыргаларының құрылышы бүрлери. Бауыр, бауырдың ішкі құрылышы, сегменттері, өт қабы, үйқы безі, топографиясы, құрылышы, қызметі.</p>	3

<p>ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 14 беті

	<p>Б) Ауыз қуысы мен асқазандағы асқорыту Ас ішектің қызметі. Тоқ ішектегі асқорыту. Асқорыту үрдісіндегі бауыр және ұйқы безінің қызметтері.</p>	<p>Асқорыту жүйесінің қызметтері. Асқорытуға түсінік. Асқорыту түрлері. Ауыз қуысы және асқазандағы астың физикалық және химиялық өнделуі. Сілекей құрамы және қызметтері. Асқазан сөлінің ферментативті қасиеттері. клинико – гематологиялық зерттеу әдістері. Ас ішектің асқорытудағы маңызы. Өттің, ұйқы безі, ішек сөлдерінің құрамы, қасиеттері және қоректік заттардың гидролизінде және сіңуіндегі олардың маңызы. Тоқ ішектің асқорытудағы маңызы. Сіңіру механизмі. Олардың реттелісі. Тоқ ішек микрофлорасының маңызы. <i>Дефекация</i> Өттің, ұйқы безі, ішек сөлдерінің құрамы, қасиеттері және қоректік заттардың гидролизінде және сіңуіндегі олардың маңызы.</p>	2
7	<p>A) Ішастар туралы түсінік. Ішастардың іш қуысындағы бөліктеге сай жолы /жүрісі/ мен топографиясы. Тыныс алу жүйесі ағзаларының жалпы сипаттамасы. Өкпе, құрылышы, топографиясы, қызметі. Өкпеқап, оның қойнаулары. Көкірекаралық.</p>	<p>Ішастар туралы түсінік. Ішастардың іш қуысындағы бөліктеге сай жолы /жүрісі/ мен топографиясы. Сыртқы мұрын. Мұрын жанындағы қойнаулар. Қемекей, құрылышы, топографиясы, қызметтері. Кенірдек, бронхтар, құрылышы, топографиясы. Өкпе, құрылышы, топографиясы, қызметі. Өкпенің жиектері және сегменттері(он және сол жақ) Өкпеқап, оның қойнаулары. Көкірекаралық. Бүйректер, құрылышы, топографиясы. Қан айналым ерекшеліктері. Несеп шығаратын жолдарының анатомиясы: несепағар, қуық, несеп шығаратын өзек құрылышы, топографиясы. Ерек және әйел жыныс ағзалары, топографиясы, құрылышы. Жастық ерекшеліктері мен функциональдық маңызы. Аралық бұлышқеттері мен фасциялары. Тамырлар жүйесінің жалпы анатомиясы. Жүрек, оның камерлары. Жүрек қабыргаларының құрылышы. Перикард. Жүрек топографиясы</p>	3
	<p>Б) Тыныс алу жүйесінің физиологиясы.</p>	<p>Өкпелік және альвеолярлық желдену. ТМК-ді зерттеу әдістері. Өкпенің құрылымдық-қызметтік бірлігі. Өкпедегі газ алмасуы.</p>	2
8	<p>А) Несеп жүйесінің анатомиясы. Бүйрек, топографиясы, қызметті. Әйел және ерек жыныс ағзалары.</p>	<p>Несеп шығаратын жолдарының анатомиясы: несепағар, қуық, несеп шығаратын өзек құрылышы, топографиясы Ерек және әйел жыныс ағзалары,</p>	3

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979—	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус		25 беттің 15 беті

		топографиясы, құрылышы. Жастық ерекшеліктері мен функциональдық маңызы. Аралық бұлшықеттері мен фасциялары. Өкпелік көлем және анықтау әдістері.	
	Б) Бүйректің сыртқа шығару қызметтері. Несеп түзілу үрдісі.	Несеп түзудің негізгі үрдістері. Соңғы <i>несептің құрамы</i> . Бүйректің басқа қызметтері.	2
9.	А)Аралық бақылау №1	Өтілген теориялық симуляциялық сабактарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау	3
	Б)Аралық бақылау №1	Өтілген теориялық симуляциялық сабактарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау	2
10.	A)Жоғарғы қуысты вена жүйесі. Мидың веналары. Тұлға қабырғаларының веналары. Омыртқа өрімдері. Тәменгі қуысты вена жүйесі. Оның қалыптасу көздері. Аяқ веналары.	Оның қалыптасу көздері, топографиясы. Ишкі сыртқы және алдыңғы мойындырық веналары жүйесі. Бұғана асты венасы. Қолдың веналары. Сыңар және жартылай сыңар веналары. Тұлға қабырғаларының веналары. Омыртқа өрімдері. Қабырғалық веналар, ағзалақ веналар жалпы сипаттама беру. Тәменгі қуысты вена жүйесі. Оның қалыптасу көздері. Аяқ веналары. Беткей және терең веналарға жалпы сипаттама беру.	3
	Б) Қан түзуші ағзалардың қызметтері. Иммунитет. Қанның ұюы. Гемостаз. Қан топтары. Резус фактор.	Эритроциттер. Гемолиз, оның түрлері. Гемоглобин. ЭТЖ. Лейкоциттер, оның түрлері. Тромбоциттер. Қаннның ұюы. Қан түзуші ағзалардың қызметтері. Иммунитет. Қаннның ұюы. Гемостаз. Қан топтары. Резус фактор.	2
11.	A) Қақпа венасы. Оның қалыптасу көздері. Кава – кавальді және порто-кавальді анастомоздар. Лимфа жүйесі. Көкбауыр және оның вена және лимфа тамырлары және топографиясы.	Қақпа венасы. Оның қалыптасу көздері. Кава – кавальді және порто-кавальді анастомоздар. Ұрықтың қан айналысы. Лимфа капиллярлары, тамырлары, сабаулары, арналары, өткелдері. Олардың топографиясы. Көкбауыр және оның вена және лимфа тамырлары. Жалпы анатомиялық құрылымы.	3
	Б) Гемодинамика. Артериялық және веналық пульс.	Гемодинамика. Артериялық және веналық пульс	2
12	A) Ангиология. Тамырлар жүйесінің жалпы анатомиясы. Жүрек, оның камерлары. Үлкен және кіші қан айналу шеңберінің артериялары. Артериялардың дифференциациясы. Жұлдынның қанмен жабдықталуы. Жалпы үйқы артериясы. Сыртқы, ішкі үйқы артериясы. Мидың артериалдық шеңбері. Көзжас артериясы, торлы қабық артериясы.	Үлкен қан айналу шеңберінің артериялары. Артериялардың дифференциациясы. Жұлдынның қанмен жабдықталуы. Қолтық асты, иық артериялары. Шынтақ, кәрі жілік артериялары. Алақаннның артериалдық дифференциациясы. Жалпы үйқы артериясы. Сыртқы, ішкі үйқы артериясы. Мидың артериалдық шеңбері. Көзжас артериясы, торлы қабық артериясы.	3

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 16 беті

	артериалдық шенбері. Жалпы, ішкі және сыртқы мықын артериялары.	Жалпы, ішкі және сыртқы мықын артериялары. Тақым артериясы. Сирақ және аяқ басы артериялары.	
	Б) Қан жүйесінің физиологиясы, атқаратын қызметтері. Эритроциттер. Гемолиз. ЭТЖ. Лейкоциттер, оның түрлері. Тромбоциттер. Қанның ұғы.	Қан жүйесінің физиологиясы, атқаратын қызметтері.	2
13	A) Нерв жүйесі туралы ілім – неврология. Орталық нерв жүйесі. Жұлын құрылышы. Артқы ми. Сопақша ми, көпір. Мишық, пішині, құрылышы, топографиясы. Ромб тәрізді шұңқыршақ, ІҮ қарынша. Соңғы ми. Сүйелді дене. Гипокамп, ішкі капсула.	Нерв жүйесі туралы ілім – неврология. Жұлын құрылышы. Сұр зат, құрылышы. Түбіршіктер, түйіндер. Жұлынның ақ заты. Сегментарлық және сегменттілік аппараты. Жұлын қабықтары. Артқы ми. Сопақша ми, көпір жалпы сипаттамасы, құрылымы және топографиясы. Мишық, құрылышы, топографиясы. Мишық аяқшалары және құрамы. Мишықтың ақ және сұр заты. Ромб тәрізді шұңқыршақ ІҮ қарынша. Ми нервтері, ядроларының топографиясы. Откізгіш жолдары. Соңғы ми. Сүйелді дене. Күмбез, гипокамп, ішкі капсула. Откізгіш жолдары. Базальді /негіздік/ ядролар.	3
	Б) Ортаңғы ми және торлы құрылымның физиологиясы. Аралық мидың және бас миының үлкен жарты шарының физиологиясы. Ми қыртысындағы электрлік құбылыстар. ЭЭГ.	Ортаңғы ми және торлы құрылымның физиологиясы. Аралық мидың және бас миының үлкен жарты шарының физиологиясы. Ми қыртысындағы электрлік құбылыстар. ЭЭГ.	2
14	A) Ортаңғы ми. Төрт төмпешік. Ми ая Аралық. Таламенцелофон және гипоталамус. Үшінші қарынша қшалары. Бас ми нервтері. I, II, III, IV, VI жұптар.	Ортаңғы ми. Төрт төмпешік. Ми аяқшалары. Ядролары мен откізгіш жолдары. Мидың су құбыры. Аралық. Таламенцелофон және гипоталамус. Гипоталамус аймағының вегетативтік ядролары. Үшінші қарынша. Бас ми нервтері. I, II, III, IV, VI жұптар.	3
	Б) Көмірсу алмасуы. Су және минералды заттардың алмасуы. Тамақтану.	Көмірсу алмасуы. Су және минералды заттардың алмасуы. Тамақтану. Тамақтану нормасы.	2
15	A) Үшкіл нерв/V-жұп/оның бірінші, екінші, үшінші тармақтары. Бет нерві /VII-жұп/. Тіл-жұтқыншақ нерві /IX-жұп/. Кезбе нерв /X-жұп/. Қосалқы нерв /XI-жұп/. Тіласты нерві /XII-жұп/. Топографиясы, ядролары. Нервтендіру аймақтары. Вегетативті нерв жүйесі құрылышының жалпы принциптері	Бет нерві /VII-жұп/. Тіл-жұтқыншақ нерві /IX-жұп/. Кезбе нерв /X-жұп/. Қосалқы нерв /XI-жұп/. Тіласты нерві /XII-жұп/. Топографиясы, ядролары. Нервтендіру аймақтары. Вегетативті нерв жүйесі құрылышының жалпы принциптері	3

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 17 беті

	принциптері.		
	Б) Ишкі сөлініс бездерінің физиологиясы.	Ишкі сөлініс бездері. Физиологиялық қызметтердің гуморальді реттелуі. Гормондардың жалпы касиеттері, жіктелуі. Қалқанша және қалқанша маңы, айырша, ұйқы, бүйрек үсті, жыныс бездерінің қызметтері.	2
16	A) Эндокриндік ағзалар. Иммундық жүйе. Көру мүшесі, құрылышы, қызметі. Көздің қосалқы мүшелері. Көз жастық аппараты. Тепе-тендік және есту мүшелері. Анатомиялық өткізгіш жолдары мен орталықтары. Дәм және иіс сезу мүшелері. Тері және оның туындылары.	Эндокриндік ағзалардың құрылышы, топографиясы, қызметі. Эпифиз, гипоталамус ядролары, гипофиз, қалқанша, айырша, ұйқы, бүйрекүсті және жыныс бездері. Иммундық жүйенің құрылышы, топографиясы, қызметі. Рефлекс доғасы туралы түсінік.. ВНЖ-нің симпатикалық бөлімі. Көру мүшесі, құрылышы, қызметі. Көздің аккомодациялық аппараты. Көздің қосалқы мүшелері. Көз жастық аппараты. Көру анализаторының өткізгіш жолдары мен орталықтары. Тепе-тендік ағзалары. Құрылышы. Өткізгіш жолдары. Есту мүшесі, жалпы құрылышы. Өткізгіш жолдары мен орталықтары. Дәм және иіс сезу мүшелері, өткізгіш жолдары мен орталықтары. Тері және оның туындылары: эпидермис, дерма, тері бездері, май бездері. Шаш, тырнақ.	3
	Б) Анализаторлар. Көру, есту анализаторы. Вестибулярлы, дәм сезу және иіс сезу талдағыштарының физиологиясы.	Көру, есту және иіс сезу талдағыштардың құрылымдық және функционалдық ерекшеліктері. Көруге бейімделу. Көру, есту және иіс сезу анализаторларды зерттеу әдістері.	2
17	Аралық бақылау №2	Өтілген теориялық симуляциялық сабактарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау	3
	Аралық бақылау №2	Өтілген теориялық симуляциялық сабактарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау	2
	Барлығы:		84
	Анатомия:		51
	Физиология:		33

3.10. Оқытудың және білім берудің әдістері:

Анатомия пәні бойынша:

Қазақ тілінде:

Негізгі:

- Рахымжанова С.О., Сайдахметова А.С., Текешова Г.М. Физиология анатомия негіздерімен Қарағанды 2014.

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA 1979	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы		044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус		25 беттің 18 беті

2. Рақышев, А.Р. Адам денесі. 3 томдық. Т. 1. Сүйектер туралы ілім. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014.
3. Рақышев, А. Р. Адам денесі. 3 томдық. Т. 2. Ас қорыту жүйесі. Тыныс алу жүйесі. Несеп-жыныс жүйесі. Эндокриндік бездер. Тамырлар туралы ілім. Лимфа жүйесі- М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014.
4. Рақышев, А. Р. Адам денесі. 3 томдық. Т. 3. Жүйке жүйесі. Сезім мүшелері: оқулық / А. Р. Рақышев. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014.
5. Кузенбаева, Ә.О. Адам анатомиясы. 1 - кітап: оку құралы. - Алматы: Эверо, 2016.
6. Кузенбаева, Ә.О. Адам анатомиясы. 2- кітап: оку құралы. - Алматы: Эверо, 2016.

Қосымша әдебиеттер:

1. Рақышев, А. Р. Адам анатомиясы. 1-кітап оқулық / А. Р. Рақышев. - 2-бас., түзет. және толықт.; ҚР Жоғары оку орындарының қауымдастығы. - Алматы: Дәуір, 2009.
2. Адам анатомиясы. Т. 2. Ішкі мүшелер жүйесі және эндокриндік бездер атлас / Ә. Б. Әубекіров [ж. б.] ; жалпы ред. басқ. А. А. Идрисов. - Астана : Фолиант, 2008.

На русском языке:

Основная:

1. Борзяк, Э. И. Анатомия человека. Фотографический атлас. В 3 т. Т. 3. Внутренние органы нервная система: учебное пособие - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2016.
2. Борзяк, Э. И. Анатомия человека. Фотографический атлас. В 3-х томах. Том 1. Опорно - двигательный аппарат учебное пособие - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2014.
3. Борзяк, Э. И. Анатомия человека. Фотографический атлас. В 3-х томах. Том 2. Сердечно-сосудистая система. Лимфатическая система. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
4. Синельников Р.Д. Атлас анатомии человека. В 4 т. Т.1. Учение о костях, соединении костей и мышцах: учеб. пособие. -7-е изд, перераб. -М.: Новая волна: Издатель Умеренков, 2012.
5. Синельников Р.Д. Атлас анатомии человека. В 4 т. Т.2. Учение о внутренностях и эндокринных железах: учеб. пособие. -7-е изд, перераб. -М.: Новая волна: Издатель Умеренков, 2012.

Дополнительная:

1. Сапин, М. Р. Нормальная анатомия человека: В 2 кн. Кн.1: учебник / М. Р. Сапин, Г. Л. Билич; - М.: МИА, 2010.
2. Сапин, М. Р. Нормальная анатомия человека: В 2 кн. Кн. 2: учебник / М. Р. Сапин, Г. Л. Билич; М.: МИА, 2010.
3. Привес М.Г. Анатомия человека: учебник. -12-е изд., перераб. И доп. – СПб.: Изд. дом. СПбМАПО, 2009.
4. Смольянинкова Н.В., Фалиева Е.Ф., Сагун В.А. Анатомия и физиология. Москва ГЭОТАР 2008.

Интернет - ресурстар:

1. Билич, Г. Л. **Анатомия человека. Атлас. В 3 т. Т.1. Опорно-двигательный аппарат. Остеология. Синдесмология. Миология** [Электронный ресурс]: учебник - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013.
2. Билич, Г. Л. **Анатомия человека. Атлас. В 3 т. Т. 2** [Электронный ресурс]: М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013.
3. Билич, Г. Л. **Анатомия человека. Атлас. В. 3 т. Т. 3** [Электронный ресурс]: учебник М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013.
4. **Анатомия человека. В 2 т. Т. 1** [Электронный ресурс]: учебник М.: ГЭОТАР - Медиа, 2013.

<p>ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY</p> <p>«Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ</p>	 <p>SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»</p>
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 19 беті

5. Сайт: www.ukma.kz
6. Репозиторий ЮКМА <http://lib.ukma.kz/repository>
7. Республикаанская межвузовская электронная библиотека <http://rmebrk.kz>
8. Консультант студента <http://www.studmedlib.ru/>
9. Ашық кітапхана <https://kitap.kz>

Физиология пәні бойынша:

Қазақ тілінде:

негізгі:

1. Бабский Е.Б., Бабская Н.Е. Адам физиологиясы: Оқулық 1-2-3 том.-Эверо, 2015.
2. Қалыпты физиология: оқулық. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2015.
3. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Орысша- қазақша медициналық (физиологиялық) сөздік = Русско-казахский медицинский - Алматы: Эверо, 2014.
4. Қалыпты физиология: оқулық; ред. Л. З. Тель - М.: "Литтерра", 2015.

қосымша:

1. Қасымбеков, В. Қ. Қалыпты физиология бойынша ахуалдық есептер жиынтығы: оқу-әдістемелік құрал /. - Алматы: Эверо, 2016.
2. Қасымбеков, В. Қ. Физиологиялық зерттеу әдістері: оқу- әдістемелік құрал / Алматы: Эверо, 2016.
3. Сайдахметова, А. С. Физиологиядан симуляциялық сабактарға нұсқаулар: оқу құралы / А. С. Сайдахметова, С. О. Рахыланова. - Караганды: АҚНҮР, 2016.
4. Миндубаева, Ф. А. Физиология пәнінен практикалық сабактарға арналған нұсқау: оқу-әдістемелік құрал. - Алматы: Эверо, 2012.
5. Адам физиологиясы: оқулық / Л. З. Тель [ж. б.]. - ҚР Денсаулық сақтау м-лігі оқу-ғыл.-әдіст. орт. мед. инновациялық технологиялық орталығы. - Алматы: Эверо, 2012.

На русском языке:

Основная:

1. Косицкий Г.И.Физиология 1-2-3 том - Эверо, 2014.
2. Нұрмұхамбетұлы, Ә. Орысша- қазақша медициналық (физиологиялық) сөздік = Русско-казахский медицинский - Алматы: Эверо, 2014.
3. Физиология человека: учебник / Л. З. Тель [и др.]. - Алматы: Эверо, 2012.

Дополнительная:

1. Физиология человека: учебник / под ред. В. М. Покровского, Г. Ф. Коротко. - 2-е изд., перераб. и доп; М.: Медицина, 2007, 2003, 2001.
2. Миндубаева Ф. А. Руководство к практическим занятиям по физиологии: учеб.-методическое пособие - Алматы: Эверо, 2016, 2012.
3. Ситуационные задачи по курсу нормальной физиологии: учебно-методическое пособие / В. К. Касымбеков [и др.]. - Алматы: Эверо, 2016.
4. Физиология человека. Compendium: учеб. пособие / под ред. Б. И. Ткаченко. - 3-е изд. испр. и доп. - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2010.
5. Нормальная физиология: Практикум: учеб. пособие / под ред. К. В. Судакова. - М.: МИА, 2008.
6. Чеснокова, С. А. Атлас по нормальной физиологии: учеб. пособие - 2-е изд., испр. и доп. - М.: МИА, 2007.

Электрондық ресурстар:

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 20 беті

1. Адам физиологиясы. Динамикалық сызбалар атласы [Электронный ресурс]: оқулық / К. В. Судаков [ж.б.]; қазақ тіл. ауд. М. К. Қанқожа. - Электрон. текстовые дан. (105Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2017.
2. Қалыпты физиология: оқулык/редакторы Ф.А.Миндубаева. - М.:ГЭОТАР-Медиа, 2015.
3. Смольянникова, Н. В. Анатомия и физиология [Электронный ресурс]: учебник. - Электрон. текстовые дан. (47,5 Мб). - М.: Изд. группа "ГЭОТАР-Медиа", 2011. эл. опт. диск (CD-ROM).
4. Камкин, А. Г. Атлас по физиологии. В 2 т. Т. 2 [Электронный ресурс]: учеб. пособие. - Электрон. текстовые дан. (58,7 Мб). - М.: ГЭОТАР - Медиа, 2012.

<https://www.ukma.kz>

3.11. Оқытудың және білім берудің әдістері:

анатомия пәні бойынша:

- **Аудиториялық сабактар:** кіріспе, жалпы шолу.
- **Симуляция:** анатомиялық препараттармен, муляждармен, кестелермен, планшеттермен жұмыс жасау, кіші топтарда жұмыс жасау, ауысша сұрау, тестілік тапсырмаларды шешу, ситуациялық тапсырмаларды шешу.

физиология пәні бойынша:

- **Аудиториялық сабактар:** кіріспе, жалпы шолу.
- **Симуляция:** анатомиялық препараттармен, муляждармен, кестелермен, планшеттермен жұмыс жасау, кіші топтарда жұмыс жасау, ауысша сұрау, тестілік тапсырмаларды шешу, ситуациялық тапсырмаларды шешу.

3.12. Білім алушылардың білімі мен дағдыларын бағалау әдістері:

Ағымдағы бақылау: тест тапсырмаларын шешу, анатомиялық құрылымдарды муляждарда, планшеттерде, кестелерде немесе анатомиялық препараттарда көрсету арқылы ауызша сұрау, кестелермен жұмыс.

Аралық бақылау: теориялық және практикалық материалдардың нәтижелерін қорыту. Өткен тақырыптар бойынша ауызша және жазбаша сұрау түріндегі коллоквиум, теория, симуляциялық сабактар бойынша тестілеу, ауызша сұрау (8-9-ші, 17-18-ші аптада). Өтілген теориялық, симуляциялық сабактарынан алған білімдерінің нәтижелерін қорытындылау.

Қорытынды бақылау: тестілеуді қамтитын емтихан, тестілеу ретінде өтеді, мұнда емтиханның үлес салмағы 40% құрайды. Қорытынды тест: барлық курсың білімі мен түсінігін тексеруге. Тестте 1-ден 100-ге дейінгі сұрақтан, әр дұрыс жауап-1 баллды құрайды. Platonus ААЖ-де тестілеу түріндегі емтихан.

Бага қоюдың саясаты:

Жалпы бағалау (60+40%) (ағымдық + қорытынды рейтинг) жалпы бағалау шкаласы бойынша қойылады:

Бағалау	Қолданылатын бақылау құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сынни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест...)	Барлығы
----------------	---	----------------

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 21 беті

AғБ 1 (AғБ А (аудиториялық сабак, семинарлар): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық дискуссияларға қатысу).	3 сыни талдауға тапсырма: - бақылау сұрақтары, - тапсырмалар - тесттер	20%
AғБ 2 (AғБ С (симуляция): симуляциялық курсқа қатысу, симуляциялық дағдыларды топтық және жеке орындауға қатысу.	Практикалық дағдыларды пысықтау және күзыреттіліктердің орындалуын талқылау; Талқыланатын мәселелер бойынша аргументтерді таныстыру.	20%
Аралық бақылау	Курс бойынша тесттер	20%
Емтиханға жіберу рейтингі		x 60%
Қорытынды емтихан	Пән тақырыптары бойынша тесттер(100 сұрақ) және билеттер: теориялық сұрақтар, ситуациялық есептер және сұрақтар.	X 40%
Курс бойынша қорытынды баға		0-100 балл

Рейтинг шкаласы

Бағалаудың әріптік жүйесі	Сандық эквивалент	Үпайлардың мазмұнды пайызы	Дәстүрлі жүйе бойынша бағалау
A	4,00	95-100	Өте жақсы
A-	3,67	90-94	
B+	3,33	85-89	Жақсы
B	3,00	80-84	
B-	2,67	75-79	Қанағаттанарлық
C+	2,33	70-74	
C	2,00	65-69	Қанағаттанарлықсыз
C-	1,67	60-64	
D+	1,33	55-59	Қанағаттанарлықсыз
D	1,00	50-54	
F	0,00	0-49	

1) «Өте жақсы» бағага сәйкес келеді:

—4,0 сандық эквиваленті және 95-100% пайызы бар **A бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын шығармашылық түрғыдан түсінуді және өз бетінше практикалық қолдануды, құбылыстар мен процестердің мәнін тереңірек түсіну үшін қосымша көздерді қолдануды, материалдың танымдық құрылымын көруді, құрылымның жетіспейтін элементтерін анықтауды, оларды толықтыруды көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырманы орындаудағы пәуелсіздік пен шығармашылық көзқарастың жоғары деңгейі. Проблемалық аймақтар мен тәуекел аймақтарын анықтау. Проблемалық жағдайларды шешу үшін алған білімдерін креативті пайдалану;

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA —1979— SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 22 беті

–3,67 сандық эквиваленті және 90-94% пайызы бар **A- бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын шығармашылық түрғыдан түсінуді және өз бетінше практикалық қолдануды, құбылыстар мен процестердің мәнін тереңірек түсіну үшін қосымша көздерді қолдануды, материалдың танымдық құрылымын көруді, құрылымның жетіспейтін элементтерін анықтауды, оларды толықтыруды көрсеткен жағдайда қойылады. Проблемалық аймақтар мен тәуекел аймақтарын анықтау. Проблемалық жағдайларды шешу үшін алған білімдерін шығармашылық қолдану. Іс-әрекеттің өзін-өзі бағалауы, жұмыстағы қателіктер мен олардың пайда болу себептерін талдау, оларды өз бетінше түзету және өз дағдыларын жетілдіру бойынша іс-әрекеттерді жоспарлау.

2) «Жақсы» бағаға сәйкес келеді:

–3,33 сандық эквиваленті және 85-89% пайызы бар **B + бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын игеруді және оны практикалық қолдануды көрсеткен жағдайда қойылады. Жаңасын құру мақсатында элементтерді дербес біріктіру. Әр түрлі жағдайларда әр түрлі деңгейдегі оқу материалдарымен еркін жұмыс істеу. Тапсырманы орындау кезінде тәуелсіздік пен шығармашылық көзқарастың жеткілікті деңгейі. Іс-әрекеттерде елеусіз қателіктерге жол беру және оларды оқытуышының ұсынысы бойынша түзете білу;

–3,0 сандық эквиваленті және 80-84% пайызы бар **B бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын менгеруді және еркін жұмыс істеуді және оны стандартты және стандартты емес жағдайларда практикалық қолдануды көрсеткен жағдайда қойылады. Қолда бар деректерді оларды әрі қарай қолдану мақсатында салыстырады және саралайды. Тапсырманы орындау кезінде тәуелсіздік пен шығармашылық көзқарастың жеткілікті деңгейі. Іс-әрекеттерде шамалы қателіктерге жол беру және оларды оқытуышының басшылығымен түзету мүмкіндігі.

–2,67 сандық эквиваленті және 75-79% пайызы бар **B- бағасы**. Бұл баға білім алушы бағдарламалық материалды игеруді, оны практикалық қолдануды, стандартты және стандартты емес жағдайларда алған дағдыларын көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды орындау кезінде табиғи мотивацияның болуы. Топта тапсырманы орындауға белсенді қатысу. Қателіктер мен қателіктер жіберу, оларды педагогтың ұсынысы бойынша түзету;

–сандық эквиваленті 2,33 және пайыздық құрамы 70-74% болатын **C+ бағасы**. Бұл бағалау білім алушы бағдарламалық материалды игеруді, оны практикалық қолданылуын, алған дағдыларын стандартты, кейде стандартты емес жағдайларда көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды орындау кезінде табиғи мотивацияның болуы. Топта тапсырманы орындауға белсенді қатысу. Қателіктер мен елеусіз қателіктер жіберу, оларды оқытуышының бақылауымен түзету.

3) «Қанагаттанарлық» сәйкес келеді:

–сандық эквиваленті 2,0 және пайыздық құрамы 65-69% болатын **C бағасы**. Бұл баға білім алушы бағдарламалық материалды игеруді, оның практикалық қолданылуын, белгіленген үлгілерге сәйкес тапсырманы орындау дағдыларының болуын көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды өз бетінше орындауға ұмтылу, мысалдар келтіру, жіктеу, салыстыру және т.б. стандартты емес жағдайларда тапсырманы орындау қындықтары. Қателіктер жіберу, оларды педагогтың бақылауымен түзету;

–1,67 сандық эквиваленті және 60-64% пайызы бар **C- бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалын түсінуді, оны типтік жағдайларда механикалық қолдануды көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды одан әрі процесс үшін маңыздылығын терең түсінбестен өз бетінше орындау, нәтижесінде қателіктерге әкелетін іс-әрекеттің толық

OÝTÝSTIK QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 23 беті

еместігі мен сәйкесіздігі болады. Стандартты емес жағдайларда тапсырманы орындау қыындықтары. Қателіктер жіберу, оларды педагогтың бақылауымен түзету;

– 1,33 сандық эквиваленті және 55-59% пайызы бар **D+ бағасы**. Бұл баға білім алушы оқу материалының репродуктивті деңгейде механикалық дамуын көрсеткен жағдайда қойылады. Тапсырмаларды одан әрі процесс үшін маңыздылығын терең түсінбей орындау, соның салдарынан қателіктерге әкелетін әрекеттердің толық еместігі мен сәйкесіздігі. Педагогтың басшылығымен қызметті түзету. Стандартты емес жағдайларда тапсырманы орындаудағы қыындық;

– 1,0 сандық эквиваленті және 50-54% пайызы бар **D бағасы**. Бұл баға білім алушы оқытушының басшылығымен репродуктивті деңгейде оқу материалын механикалық игеруді көрсеткен жағдайда қойылады. Терминдерді, ұғымдар мен фактілерді қолдану. Оқытушының көмегімен жұмысты немесе тапсырманы орындау алгоритмін қолдану. Стандартты және стандартты емес жағдайларда тапсырмаларды орындау кезінде қыындықтардың пайда болуы.

4) «Қанағаттанарлықсыз» бағасына 0 сандық эквиваленті және 0-49% пайыздық құрамы бар **F бағасы** сәйкес келеді. Бұл баға білім алушы модуль (пән) бағдарламасының жартысынан астамын игермегенін көрсеткен жағдайда қойылады. Педагогтің қосымша және нақтылаушы сұрақтары білім алушының жауабын түзетуге әкелмейді. Бағдарламада көзделген негізгі материалды білуде олқылықтардың болуы, жауаптарда принципті қателіктер жіберілген, ағымдағы, аралық және қорытынды бақылау нысандарында көзделген жеке тапсырмалар орындалмаған жағдайда.

Ауызша жауап

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
Ауызша жауап	Өте жақсы 95-100 90-94 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде ешқандай қателер жібермеді, оқылатын пәннің теориясы мен концепциясына және бағыттарына сүйене отырып оларға критикалық бағалау берді, басқа пәндердің ғылыми жетістіктерін қолданды.
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жібермегендеге, студенттің өзінің түзетуімен сәйкесіздіктер мен принципиалды емес қателер жіберді, оқытушы көмегімен бағдарлама материалдарын жүйеге келтірді.
	Қанағаттанарлық 65-69 60-64 50-54 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде принципиалды қателер жіберді, тек оқытушы көрсеткен оқу әдебиеттерімен шектеліп, материалдарды жүйелеуде едәуір қиналды.
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 баллға сәйкес	Білім алушы жауап беру кезінде маңызды қателер жіберді, сабак тақырыбы бойынша негізгі әдебиеттің мәндерге алмады, пәннің ғылыми терминологиясын пайдалана алмады.

Тест тапсырмаларды орындау (тестілеу)

Бақылау түрі	Баға	Бағалау критерийлері
--------------	------	----------------------

ОҢТҮСТИК QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Морфологиялық пәндер» кафедрасы	044/81-11
«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус	25 беттің 24 беті

Тест тапсырмаларды орындау (тестілеу)	Өте жақсы 95-100 90-94 баллға сәйкес	90-100% тест тапсырмаларын білім алушы дұрыс орындалды
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 баллға сәйкес	70-89% тест тапсырмаларын білім алушы дұрыс орындалды
	Қанағаттанарлық 65-69 60-64 50-54 баллға сәйкес	50-69% тест тапсырмаларын білім алушы дұрыс орындалды
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 баллға сәйкес	50% төмен тест тапсырмаларын білім алушы дұрыс орындалды

Жағдайлық есептерді шешу

Бақылау түрі	Баға	Багалау критерийлері
Жағдайлық есептерді шешу	Өте жақсы A (4,0; 95-100%); A- (3,67; 90-94%) бағаларға сәйкес	Ой өрісінің биіктігін көрсете отырып, жағдайлық есептерді шешуде белсенді қатысты, материал бойынша терең білімін көрсетті, талқылауда басқа пәндердің ғылыми жетістерін қолданды.
	Жақсы B+ (3,33; 85-89%); B (3,0; 80-84%); B- (2,67; 75-79%); C+ (2,33; 70-74%); бағаларға сәйкес	жағдайлық есептерді шешуде белсенді қатысты, терең білімін көрсетті, өзі жіберген принципиальды емес қателерін, сәйкесіздіктерін тауып, өзі жөндеді.
	Қанағаттанарлық C (2,0; 65-69%); C- (1,67; 60-64%); D+ (1,0; 50-54%) бағаларға сәйкес	жағдайлық есептерді шешуде белсенділік көрсетпеді, материалды жүйелеуде қындықтар болды, сәйкесіздіктер мен принципиалды қателер жіберді.
	Қанағаттанарлықсыз F (0; 0-49%) бағаларға сәйкес	жағдайлық есептерді шешуге қатыспады, оқытушының сұрақтарына жауап бергенде принципиалды қателіктер мен сәйкесіздіктер жіберді және ғылыми терминологияны қолданбады.

Глоссарий құрастыру

Бақылау түрі	Баға	Багалау критерийлері
---------------------	-------------	-----------------------------

«Морфологиялық пәндер» кафедрасы

044/81-11

«Анатомия, физиология» пәндері бойынша силлабус

25 беттің 25 беті

Глоссарий құрастыру	Өте жаксы 95-100 90-94 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен, ұқыпты, қателерсіз глоссарий құрастырды, көлемі 20 сөзден кем емес, түсініктерді дұрыс құрастырды.
	Жақсы 85-89 80-84 75-79 70-74 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен, ұқыпты, кросворд құрастырды, көлемі 20 сөзден кем емес, түсініктерді дұрыс құрастырды, глоссарий құрастырғанда принципиалды емес қателерді жіберді.
	Қанағаттанарлық 65-69 60-64 50-54 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес, өз ойымен, ұқыпты, емес глоссарий құрастырды, көлемі 20 сөзден кем емес, глоссарий құрастырғанда принципиалды қателерді жіберді.
	Қанағаттанарлықсыз 0-49 баллға сәйкес	Білім алушы уақытында, тақырыбына сәйкес глоссарий құрастырмады немесе оны уақытында құратырды, бірақ өз ойымен емес, ұқыпты емес, көлемі 20 сөзден кем, глоссарий құрастырғанда маңызды қателерді жіберді.